

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (DISCIPLINA URBANÍSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 31 de maig de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El pati interior de la finca on viu, al carrer del Roser, presentava un estat d'insalubritat i brutícia que generava moltes olors i una proliferació d'insectes. Aquest fet provocava que no pogués obrir les finestres de casa seva per ventilar-la. A aquest pati, només s'hi pot accedir a través del local de la finca.
- En data 15 de desembre de 2021, l'administrador de la comunitat de propietaris va dirigir un escrit al Districte de Sants-Montjuïc, va posar en coneixement aquesta situació i va sol·licitar-ne la intervenció.

A data de presentació de la queixa no havia rebut resposta.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al **Districte de Sants-Montjuïc** a fi de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 16 de juny de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 7 de setembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa l'estat de tramitació de l'expedient.

CONSIDERACIONS

1. Quant a la protecció de la legalitat urbanística

La protecció de la legalitat urbanística està regulada al títol setè del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme (TRLUC). Els articles 110 a 119 del Decret 64/2014, de 13 de maig, regulen el procediment de protecció de la legalitat urbanística vulnerada. Aquest procediment pretén restituir la situació il·lícita creada per l'acció d'un particular, com és el cas de les obres fetes sense llicència o incomplint les condicions de la llicència atorgada.

D'acord amb els articles 199 i següents del TRLUC, la potestat de protecció de la legalitat urbanística és d'exercici preceptiu per l'administració competent. Per tant, quan l'Ajuntament té coneixement d'una situació de vulneració de l'ordenament urbanístic ha d'activar els mecanismes de restauració de l'ordre jurídic vulnerat i la realitat física alterada, com ha estat en aquest cas.

L'Ajuntament, doncs, està obligat a protegir la legalitat urbanística vulnerada, a tramitar amb agilitat els expedients de protecció de la legalitat urbanística i impulsar-los d'ofici en tots els seus tràmits, a prendre les mesures cautelars necessàries per garantir l'execució de les seves resolucions, a impedir els usos de les construccions que siguin il·legals i a executar les seves resolucions d'execució forçosa.

2. Quant a la tramitació del procediment

En data 15 de desembre de 2021, el Districte va rebre la denúncia de l'administrador de la comunitat de propietaris de la finca situada al carrer del Roser, en la qual s'explicaven els fets que han motivat la queixa davant la Sindicatura.

En data 29 de desembre de 2021, el Districte va dur a terme la inspecció de l'immoble i es va constatar el mal estat de conservació i les condicions d'insalubritat del pati interior.

En data 26 de gener de 2022, la gerent del Districte va dictar una resolució: va incoar un expedient de protecció de la legalitat urbanística a la persona responsable i li va atorgar el termini d'audiència de deu dies previst a l'article 82 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP) i l'art. 87.2 del Decret 64/2014, de 13 de maig, pel qual s'aprova el reglament sobre protecció de la legalitat urbanística. La resolució es va notificar el 8 de febrer de 2022.

En data 22 de març de 2022, la gerent del Districte va dictar una resolució en què s'ordenava a la persona responsable que, en el termini d'un mes, netegés el pati interior de l'immoble, amb l'avertiment que, en cas d'incompliment de les ordres precedents, es podria procedir a la seva execució forçosa mitjançant l'execució subsidiària o la imposició de multes coercitives reiterades.

La resolució esmentada no es va poder notificar. Després dels intents de notificació legalment previstos i de conformitat amb la previsió dels articles 44 i 45 de la LPACAP, es va publicar al Butlletí Oficial de l'Estat el dia 26 d'abril de 2022.

En data 27 de juny de 2022, el Districte va fer una nova inspecció i es va comprovar que no s'havia donat compliment a l'ordre. Com a solució, el 18 de juliol de 2022 es va imposar una primera multa coercitiva i es va reiterar l'ordre donada.

Tenint en compte que, tal com s'ha dit anteriorment, l'Ajuntament té l'obligació de protegir la legalitat urbanística vulnerada, aquesta Sindicatura considera que l'expedient **s'està tramitant de manera correcta i ajustada a la legalitat.**

3. Quant a la manca de resposta

En la informació que ens ha fet arribar el consistori es diu que no els consta una resposta a l'escrit presentat pel denunciante en data 15 de desembre de 2021.

Aquesta institució té present que l'article 62.5 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPACAP) estableix que la presentació d'una denúncia no confereix, per si sola, la condició d'interessat en el procediment.

Convé recordar que l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, obliga l'Ajuntament a donar resposta motivada als escrits presentats per la ciutadania.

El termini màxim per respondre, quan les normes reguladores del procediment no n'estableixin cap altre, és de tres mesos. En els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat, aquest termini es comença a comptar des que la sol·licitud hagi tingut entrada en el registre electrònic de l'Administració o l'organisme competent per resoldre la tramitació.

A la informació de què disposem es constata que des de la presentació de l'escrit al Districte el 15 de desembre de 2021 fins a l'actualitat han passat **tretze mesos**. Per tant, s'ha superat amb escreix el termini per donar resposta al promotor de la queixa.

Tanmateix, no podem negar que, si bé el Districte no va respondre per escrit la petició de 15 de desembre de 2021, **un cop la va rebre va actuar de manera immediata fent la inspecció corresponent i incoant el procediment de protecció de la legalitat urbanística**. Per tant, es constata que s'està impulsant amb celeritat i d'ofici la tramitació de l'expedient.

Convé recordar els **principis de bona administració i eficàcia** que es troben reconeguts al dret de la Unió Europea (article 41 de la Carta de drets fonamentals), als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta en l'article XXIII, quan es refereix a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

Aquests principis impliquen comptar amb una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i capaç de resoldre els problemes de les persones de manera àgil i eficaç.

Això inclou el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenti la ciutadania i de donar resposta a les sol·licituds que aquesta adreci a l'Administració. Així ho estableix també l'article 30 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i l'article 53 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, que menciona l'obligació de les administracions públiques catalanes de dictar una resolució expressa en tots els procediments i notificar-la, en aquest cas, donar resposta a la instància presentada per la persona interessada.

La jurisprudència també és eloqüent en aquest sentit, tal com mostra la Sentència del Tribunal Suprem de 28 de maig de 2020 (entre moltes altres):

“[...] el deure jurídic de resoldre les sol·licituds, reclamacions o recursos no és una invitació de la llei a la cortesia dels òrgans administratius, sinó un estricte i rigorós deure legal que obliga tots els poders públics, per exigència constitucional (articles 9.1; 9.3; 103.1 i 106 CE), i la seva inobservança arrossega també el trencament del principi de bona administració, que no només juga en el terreny dels actes discrecionals ni en el de la transparència, sinó que, com a pressupòsit bàsic, exigeix que l'Administració compleixi amb els seus deures i mandats legals estrictes i no s'empari en la seva infracció per causar un perjudici innecessari a la persona interessada.”

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Sants-Montjuïc ha estat ajustada a dret.**

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que vetlli per donar compliment als drets de les persones interessades que reconeix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.
- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que actuï amb celeritat i impulsi d'ofici tots els tràmits en l'expedient de protecció de la legalitat urbanística, i adopti totes les mesures necessàries per garantir l'execució de la resolució dictada.
- **Suggerir al Districte de Sants-Montjuïc** que valori la possibilitat de dur a terme l'execució subsidiària de les tasques de neteja i condicionament de la finca denunciada, sens perjudici d'exigir al propietari de la finca les despeses generades per aquesta actuació.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.